

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาเรื่อง “การสำรวจวิจัยเพื่อสร้างมาตรฐานราคาของผลิตภัณฑ์อาหาร” โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้ขายอาหาร จำนวน 8 คน และกลุ่มผู้บริโภคผลิตภัณฑ์อาหาร จำนวน 50 คน ในตลาดบางหลวง ตำบลบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ปี พ.ศ. 2553 ซึ่งได้มาจากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างวิทัศน์ เรื่องวิธีการทำซูมเปีย โดยใช้ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ (IV) ประกอบด้วย

- 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดราคาอาหาร
- 2) วัตถุประสงค์ในการกำหนดราคาอาหาร
- 3) ราคาที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์อาหาร
- 4) นโยบายการตั้งราคาอาหาร

2.2 ตัวแปรตาม (DV) ประกอบด้วย

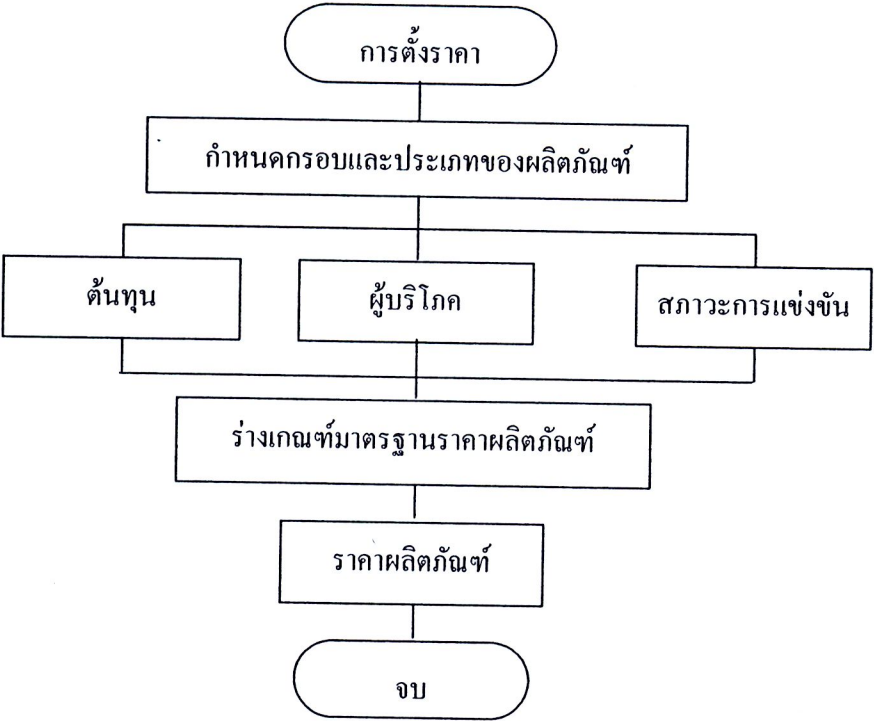
- 1) การสร้างมาตรฐานราคาของผลิตภัณฑ์อาหาร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการจัดทำมาตรฐานราคาผลิตภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์อาหารตลาดบางหลวง โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีขั้นตอนการวิจัย ประกอบด้วย ขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

3.1 การหาราคาผลิตภัณฑ์

การสร้างมาตรฐานราคาผลิตภัณฑ์อาหารในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงได้เข้าไปสังเกตการณ์ในตลาดที่มีการค้าขาย ณ ตลาดบางหลวง ตำบลบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยผู้วิจัยศึกษาและรวบรวมข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหาร ปัจจัยที่จะส่งผลต่อการกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์ประเภทอาหาร ซึ่งสามารถแยกประเด็นที่จะศึกษาออกเป็นประเด็นต่างๆ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านต้นทุนในการผลิตอาหาร ด้านตัวผู้บริโภคเอง และด้านสภาวะการแข่งขัน ในการร่างเกณฑ์กำหนดราคาผลิตภัณฑ์ แสดงดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5. แสดงโครงสร้างการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์

3.2 การหาความเหมาะสมของราคาผลิตภัณฑ์อาหารจากผู้ขาย

ผู้วิจัยทำการสร้างแบบสอบถามสำหรับผู้ขายเกี่ยวกับการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาตัวอย่างแบบสอบถามจากงานวิจัยที่มีลักษณะคล้ายๆ กัน เพื่อจะได้เห็นแนวทางการออกแบบและสร้างแบบสอบถาม

2) กำหนดประเด็นที่จะศึกษาในการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้วิจัยสามารถแบ่งหัวข้อในการประเมินออกเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

- ก. ด้านต้นทุน
- ข. ด้านผู้บริโภค
- ค. ด้านสภาวะการแข่งขัน

3) การออกแบบแบบสอบถามสำหรับผู้ขายเกี่ยวกับการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยได้แบ่งแบบประเมินออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนของคำถามปลายเปิด ซึ่งจะใช้กับแบบประเมินที่ต้องการเก็บข้อมูลส่วนตัวของผู้ประเมินเอง และส่วนที่เป็นคำถามแบบ Likert Scale โดยให้กลุ่มตัวอย่างระบุระดับความสำคัญที่มีผลต่อการกำหนดราคาอาหาร 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดราคาอาหาร วัตถุประสงค์ในการกำหนดราคาอาหาร ราคาที่กำหนดมีผลต่อการกำหนดราคาสินค้า และนโยบายการตั้งราคา ว่างมีข้อคำถามจำนวน 27 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ

ระดับมากที่สุด	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นตรงกับข้อคำถามนั้นในระดับมากที่สุด
ระดับมาก	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นตรงกับข้อคำถามนั้นในระดับมาก
ระดับปานกลาง	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นตรงกับข้อคำถามนั้นในระดับปานกลาง
ระดับน้อย	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นตรงกับข้อคำถามนั้นในระดับน้อย
ระดับน้อยที่สุด	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นตรงกับข้อคำถามนั้นในระดับน้อยที่สุด

ให้กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก เกณฑ์การให้คะแนนข้อคำถามที่แสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดราคาอาหาร จะได้คะแนน 1 ถึง 5 คะแนน สำหรับคำตอบที่น้อยที่สุดไปจนถึงมากที่สุด ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.20 - 5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.40 - 4.19	หมายถึง	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.60 - 3.39	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.80 - 2.59	หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.79	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

4) การหาความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อราคาผลิตภัณฑ์อาหาร

ผู้วิจัยทำการสร้างแบบสอบถามสำหรับผู้บริโภคเกี่ยวกับความพึงพอใจในการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ก. ศึกษาตัวอย่างแบบสอบถามจากงานวิจัยที่มีลักษณะคล้ายๆ กัน เพื่อจะได้เห็นแนวทางการออกแบบและสร้างแบบสอบถาม

ข. เครื่องมือที่ใช้สำหรับหาความพึงพอใจเกี่ยวกับราคาผลิตภัณฑ์อาหารของผู้บริโภค โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบประเมินออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนของคำถามปลายเปิด และส่วนที่เป็นคำถามปลายปิด

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสาร ภายวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างมาตรฐานราคาของผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

4.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบ

4.3 นำแบบสอบถามที่สร้างและได้รับการพัฒนาตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับตลาดน้ำลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 20 คน

4.4 หาความเชื่อมั่น (Reliability) จากแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดราคาอาหาร วัตถุประสงค์ในการกำหนดราคาอาหาร ราคามีผลต่อผลิตภัณฑ์อาหาร และ

นโยบายการตั้งราคาอาหาร โดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์อัลฟาโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .78

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

- 5.1 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปหาค่าความสอดคล้อง (IOC)
- 5.2 นำแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 58 คน ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้ชายเกี่ยวกับการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ ไปใช้กับกลุ่มผู้ชายอาหาร จำนวน 8 คน และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อราคาผลิตภัณฑ์อาหาร ไปใช้กับกลุ่มผู้บริโภค จำนวน 50 คน

6. การวิเคราะห์ผลข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

- 6.1 การวิเคราะห์ข้อมูล
- ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านต้นทุน ด้านผู้บริโภค และด้านสภาวะการแข่งขัน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)
 - ตอนที่ 3 ข้อมูลจากคำถามวิเคราะห์โดยการบรรยาย
- 6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 1) ค่าร้อยละ (%)
 - 2) ค่าเฉลี่ย ใช้สูตรของ ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2549)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

N แทน จำนวนประชากร

3) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรของ ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2549)

$$S = i \sqrt{\frac{n \sum fd^2 - (\sum fd)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	จำนวนข้อมูลจากประชากรทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
	i	แทน	อันตรภาคชั้น (ช่วงห่างของข้อมูลในแต่ละชั้น)
	f	แทน	ความถี่ในแต่ละอันตรภาคชั้น
	d	แทน	$\frac{\text{ค่ากึ่งกลางอันตรภาคชั้น} - \text{ค่าเฉลี่ยสมมติ}}{\text{อันตรภาคชั้น}}$

4) การทดสอบค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรของ ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2549)

$$Z = \frac{X - \mu}{S / \sqrt{n}}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	μ	แทน	ค่าเฉลี่ยของประชากร
	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด